

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування
здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Середня освіта (Географія)»

Одеса -2021

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у наприкінці I семестру 2020-2021 навчального року. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти 2 – 4 курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Середня освіта (Географія)». Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-наукових програм. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою, в розрізі років навчання здобувачів вищої освіти.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 19 респондентів, що складає 82,6% від загальної кількості студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Географія)». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Середня освіта (Географія)»
здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	89,5	10,5
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	84,2	15,8
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	10,5	89,5
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	10,5	89,5
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	100,0	-

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що 100,0% респондентів дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньої програми. Досліджуючи відповіді студентів на запитання анкети, можна зазначити, що 84,2% респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки. 89,5% опитаних здобувачів відзначили відсутність порушення логіки викладання дисциплін. 89,5% опитаних здобувачів вказали на відсутність дублювання змісту навчального матеріалу навчальних дисциплін за освітньою програмою, 10,5% студентів зазначили, що зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу

навчальних дисциплін в таких дисциплінах як «Астрономія» та «Фізична географія». На запитання «Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?» позитивну відповідь дали 89,5% опитаних студентів.

Здобувачі вищої освіти в процесі опитування надали свої пропозиції щодо формування індивідуальних траєкторій навчання. Дисципліни, якими б студенти бажали доповнити освітню програму: педагогічні, психологічні дисципліни, зокрема «Вікову психологію», педагогічну практику в школі на 3-му курсі, посилити викладання іноземної мови. Дисципліни, які б студенти бажали вилучити: «Актуальні питання історії та культури України», «Політологію», «Анімаційну позашкільну роботу», «Філософію».

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складнику освітньо-професійної програми:

1. Розглянути можливість введення в навчальний план педагогічної практики на третьому курсі.
2. Розглянути доцільність вивчення як обов'язкових навчальної дисципліни «Актуальні питання історії та культури України», «Політології».
3. Розглянути можливість включення до переліку обов'язкових або вибіркового дисциплін, запропонованих здобувачами вищої освіти.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 19 респондентів, що складає 82,6% від загальної кількості студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Географія)». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що студенти на достатньому рівні поінформовані про можливості і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-професійної програми. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 78,9% респондентів, частково погодились – 21,1% опитаних. Також 78,9% опитаних здобувачів вищої освіти згодні з тим, що мають можливість вільно обирати вибірково навчальні дисципліни, 21,1% частково з цим згодні. Проте вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються, 42,1% опитаних студентів, 52,6% частково з цим погоджуються, 5,3% не згодні. 21,1% опитаних здобувачів зазначили, що можуть впливати на визначення змісту навчальних дисциплін, 78,9% частково з цим згодні. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 68,4% опитаних здобувачів, частково згодні 31,6%. Такі результати свідчать про недостатній рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що всі респонденти вважають способи і методи оцінювання

результатів навчання справедливими. 94,7% опитаних здобувачів зазначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу, частково з цим згодні 5,3% студентів. 78,9% респондентів цілком згодні, що отримують цей відгук швидко, 21,1% згодні частково. 89,5% студентів відмітили, що цей відгук допоміг їм прояснити ті речі, які вони не розуміли, 10,5% частково згодні з цією думкою. Всі респонденти вказали, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що всі респонденти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, добре організованими та підготовленими до занять. 89,5% опитаних здобувачів зазначили, що викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання, 10,5% частково з цим згодні.

Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про високий рівень комунікації викладачів зі здобувачами вищої освіти. Так, 84,2% респондентів вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність, 15,8% частково з цим згодні. 84,2% опитаних здобувачів зазначили, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття теми, 15,8% частково з цим згодні. 78,9% студентів вказали, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою, 21,1% частково з цим згодні. Вважають, що методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім 68,4% опитаних здобувачів, 31,6% частково з цим згодні. Необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу вважають доступними 84,2% респондентів, частково з цим згодні 15,8% опитаних. Розклад занять вважають ефективним та зручним 63,2% респондентів, 36,8% частково з цим згодні. 84,2% опитаних здобувачів цілком згодні з твердженням, що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету, 15,8% респондентів частково з цим згодні. 84,2% опитаних здобувачів вважають, що навчання за освітньої програмою належним чином готує їх до сучасної кар'єри за обраною спеціальністю, 15,8% частково з цим згодні.

Результати анкетування свідчать про достатній рівень поінформованості здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти щодо: порядку оскарження результатів заліків, іспитів (84,2% здобувачів ознайомлені, 15,8% – частково ознайомлені); порядку перескладання заліків, іспитів (89,5% здобувачів ознайомлені, 10,5% – частково ознайомлені); процедур реагування університету на порушення академічної доброчесності (89,5% здобувачів ознайомлені, 10,5% – частково ознайомлені); процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті (84,2% здобувачів ознайомлені, 15,8% – частково ознайомлені); слабку поінформованість студентів щодо роботи психологічної служби університету (63,2% здобувачів ознайомлені, 36,8% – частково ознайомлені).

Серед сильних сторін університету здобувачі вищої освіти відмітили: професіоналізм, компетентність і кваліфікацію викладачів, ставлення викладачів до студентів, методичне забезпечення, цікаві практики, цікаві лабораторні заняття.

Приклади відповідей студентів на запитання «Що Вам подобається в університеті?»:

- Враження позитивні, гарна атмосфера, викладачі ментори, в проблемах завжди отримувала допомогу та підтримку.
- Мій університет на першому місці в Одесі і один з найпопулярніших університетів в Одесі. Кожен викладач уділяє кожному хвилину студентам. Викладачі не запізнюються і відповідально ставляться до занять. Ремонт на геолого-географічному факультеті – ідеальний. Ще має маленьке впадобання в цьому університеті те, що тут відчуваєш себе як вдома. Дуже затишно. І завжди хочеться туди йти. Університет готує фахівців, які просто необхідні нашій країні, і яких, на жаль, з кожним роком меншає. Дуже цікаво і захоплююче проходять заняття, тому час летить непомітно.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли: не зовсім зручний розклад дистанційного навчання, відсутність угод з організаціями для подальшої роботи студентів.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо залучення студентів до процесів забезпечення якості освіти та інформування здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.
2. Сприяти організації систематичних онлайн-опитувань студентів щодо якості діяльності науково-педагогічних працівників.

Результати опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декану геолого-географічного факультету, а також до кожного викладача. В цілому результати анкетування свідчать про високий рівень якості викладання навчальних дисциплін. За результатами анкетування сформовано такі рекомендації: на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, загальних «правил гри», їхнього обов'язкового дотримання упродовж вивчення навчальної дисципліни; звернути увагу викладачів на неприпустимість зневажливого ставлення до студентів; звернути увагу викладачів, що іноді має місце таке порушення академічної доброчесності з боку студентів як списування; провести на кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі інноваційних технологій навчання.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана геолого-географічного факультету, гаранта освітньої програми «Середня освіта (Географія)» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.

Керівник Центру забезпечення
якості освіти ОНУ імені І.І. Мечникова

І.П. Анненкова